

<http://www.belediyegazetesi.net/yazi/kent-kablolari-ve-tabelalari-77.html>
ekokturk@belediyegazetesi.net
19 Aralık 2009 Cumartesi 16:07

Kent Kabloları ve Tabelaları

Prof. Dr. Erol KÖKTÜRK

Bir grup arkadaşımızla, Cumhuriyet Bayramı döneminde Mardin-Hasankeyf turu yaptık... Bu bölgeye ilk kez gittim ve gitmek için bu kadar geç kaldığıma üzüldüm.

Mevsim nedeniyle şanssız bir dönemdi. Yağmur, sis... Ancak bu olumsuzluklar yine de bölgedeki kentlerin ruhunu yaşamamız için engel değildi. Eksik kalan, Mezopotamya Denizine yelken açamamak oldu.

Mardin ve çevresinin tarihi ve kültürel zenginliği, coğrafi konumundan kaynaklanıyor kuşkusuz. Uygarlıkların ele geçirmek, barınmak-tutunmak istedikleri bir coğrafya burası... Ne de olsa Dicle'nin kıyısı, bu zenginlik kaynağının suladığı bir alan...

Ülkemizin kent bilgilerinden Prof. Dr. Doğan KUBAN ile yaptığım bir söyleşide, sanayileşmenin kentlerin kimlikleri üzerine yaptığı olumsuz etkileri konuşurken, "bu sürece direnebilen kentimiz olup olmadığını" sormuştum. "*Kars'ta sanayi yok, Kars direndi. Safranbolu gibi, biraz kenarda köşede kalmış yerler var. Mardin biraz...*" demişti değerli öğretmenimiz...

Kendini korumaya çalışan bir kent görünümündeydi Mardin... Prof. Dr. İsmet OKYAY'ın yaptığı plandan bu yana eski kent dokusunun korumaya alındığı görülmektedir. Ancak üzücü olan, bu kent dokusunda yaşamın sürdürülebilirliği konusunda yaratıcı düzenekler geliştirilememiş olması, bunun sonucu olarak da insanların yoğun biçimde yeni Mardin'deki apartman dairelerinde yaşamayı yeğlemeleridir... Bu çok acı bir gelişme aslında... TOKİ oralara da girmiş ve çok katlı betonları dikerek kötü örnek olmayı sürdürmüştü...

Gidilen yeri gezmek, gözlemek, izlemek, anlamaya ve yaşamaya çalışmak, büyük bir hayranlıkla geçmişe bakmak, yaptığımız eylemin bir parçasıydı... Ancak bu eylemi yaparken bugün bazı engellerimiz var... Mardin'de de yaşadım bunu: **Kablolar, direkler, tabelalar...**

Evet şu ya da bu amaçla gerekli olan bu kabloların (elektrik, Telecom, data vb) yeraltına indirilmemiş olmaları inanılmaz bir görüntü kirlenmesi oluşturmaktadır.

Kentlerde tüm teknik altyapıları yol platformlarının altına indirmek, bunları üç boyutlu olarak ölçmek, haritalamak "teknik altyapı kadastro" olarak nitelenmektedir.

Bu kabloların bugün bile havada oluşları kentlerimizi kirlenmektedir.

Hele hele tarih ve kültür varlıkları açısından zengin olan kentlerimizde, baktığınız yerde bu kablolar gözünüze girmektedir, batmaktadır.

Mardin'in eski kent dokusunda gezinirken, ara sokaklarda yürürken hep bu kirlenmeyle yüzyüze geliyorsunuz... Biçimsiz yerlere dikilmiş demir direkler, sokak aydınlatma direkleri, aralarına gerilen kablolar, yetmedi yapıların duvarlarına çakılan çengellere asılarak kentte dolaştırılan teller... Bunların olmadığı bir fotoğraf açısı yakalamak neredeyse olanaksızdır...

Kendiniz açısından kalıcılaştırmaya çalıştığınız her görüntünün içinde neredeyse bu kirleticiler var.

Bunların dışında kirlenme yaratan başka öge, ticari tabelalar... Hiçbir standardı olmayan bu tabelalar da, özellikle tarihi dokularda rahatsız edici boyutlardadır. İşletmecinin keyfine göre boyutları, renkleri, içerikleri, yazı karakterleri vb açısından serbestçe yaptırılıp asılan bu tabelalar da görüntülemek istemediğiniz başka bir kirlenmeyi oluşturmaktadır.

Dünya'da başka Mardin yok... Bu Mardin'i de yalnızca biz yaratmadık... Uygarlık tarihinin içinde adım adım oluştu Mardin... Başta Artuklular ve Selçuklular olmak üzere bu kenti yaratan tüm uygarlıklara; bu kentte bir arada yaşayan, kentin hoşgörüsünü kurumsallaştıran Müslüman, Hıristiyan, Süryani, Yahudi tüm insanlara gönül dolusu teşekkürler...

Tarihi ve kültür yapısı ile Unesco'nun "Dünya Mirası Kenti Listesine" girmeye aday olan bu kentin değerinin farkına varmak ise, bu yüzyılda bu ülkede yaşayanlara düşmektedir. Bu kenti koruyarak geliştirmek görevi ve yükümlülüğü hepimize aittir.

Tüm Anadolu topraklarındaki tarih ve kültür varlıklarımızı çirkinleştirecek öğelerden buraları arındırmak da başta yerel yönetimler olmak üzere tüm kurumlara düşen bir görevdir.